

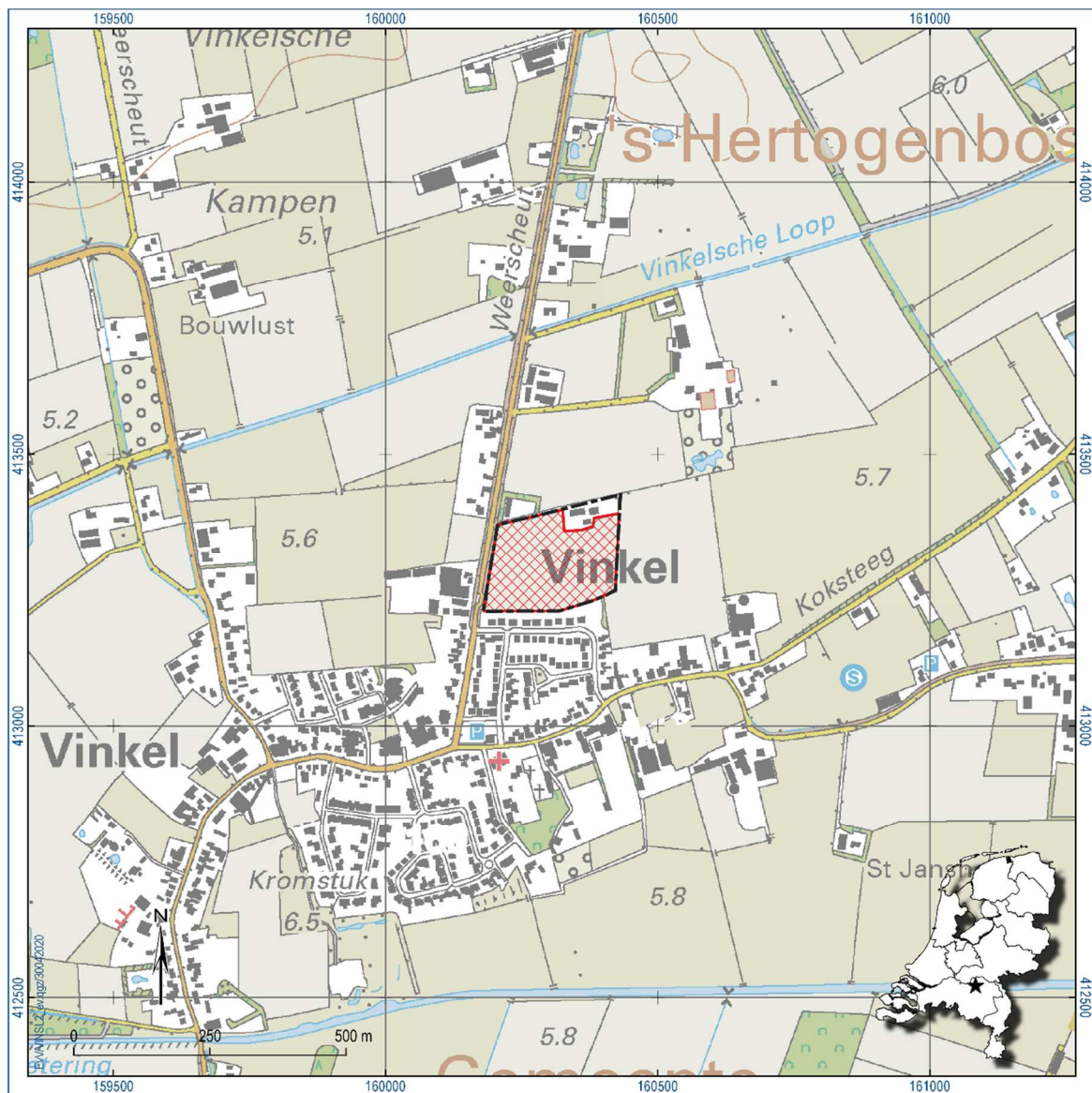
Eerste resultaten proefsleuvenonderzoek onderzoeksgebied Vinkelse Slagen in Vinkel, gemeente 's-Hertogenbosch

X.C.C. van Dijk, RAAP

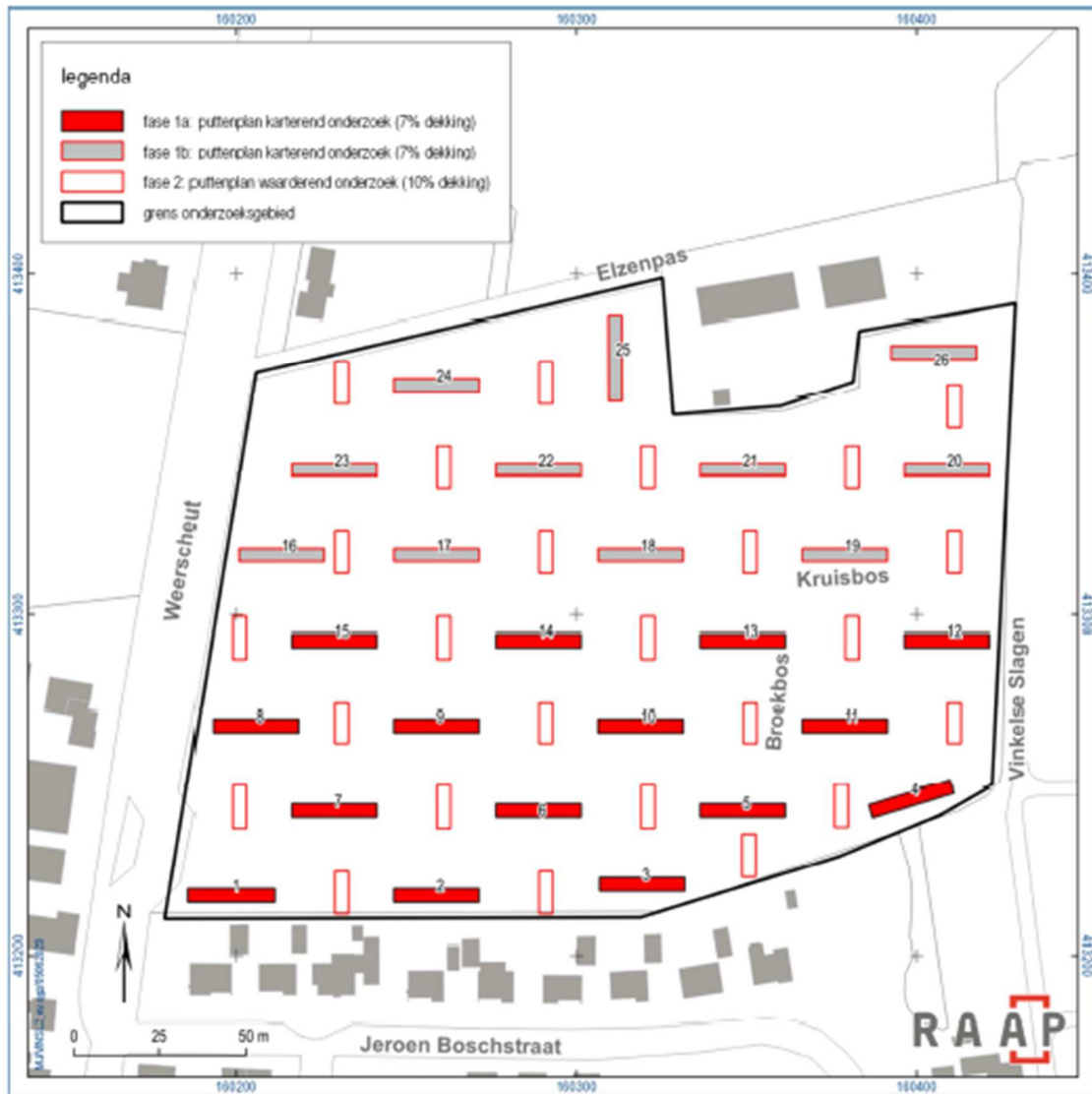
14 oktober 2020

Methoden

In het onderzoeksgebied Vinkelse Slagen in Vinkel, gemeente 's-Hertogenbosch, is van 28 t/m 30 september 2020 een proefsleuvenonderzoek (fase 1) uitgevoerd, zie figuur 1. Het onderzoeksgebied heeft een oppervlakte van 37 hectare en is in gebruik als akkerland. De afmetingen van de sleuven bedragen 25 x 4 m. Op deze manier is een dekkingsgraad van circa 7% verkregen. De proefsleuven van fase 1 zijn aangelegd conform het Programma van Eisen (Van Veldhuizen, 2020; figuur 2). De sleuven zijn volgens een doorlopende reeks genummerd.

Figuur 1. De ligging van het onderzoeksgebied (rood gearceerd). Inzet: ligging in Nederland (ster).

Figuur 2. De ligging van het onderzoeksgebied (zwarte lijn) en de proefsleuven naar fase.

Resultaat

Er zijn in totaal 96 spoornummers uitgedeeld aan grondsporen (spoor-nrs. 1 t/m 96) en vier spoornummers zijn toegekend aan algemene sporen zoals natuurlijke of recente verstoringen, natuurlijke lagen, enz. De grondsporen bestaan voor een groot deel uit greppels, en verder uit een enkele paalkuilen en spitsporen/spitbanen; een klein deel bleek uit natuurlijke sporen te bestaan. Zie kaartbijlage 1 voor een sporenoverzicht. De grondsporen zijn in het algemeen hoog in de bodem aangetroffen, (direct) onder de bouwvoor, op een diepte van 35-45 cm –Mv. De natuurlijke bodem is dan ook weliswaar onthoofd, maar desalniettemin nog redelijk intact.

Van de 96 grondsporen zijn er 60 gecoupeerd om grip te krijgen op hun interpretatie en ouderdom en daarmee eventuele archeologische vindplaatsen in dit deel van het onderzoeksgebied, zie tabel 1.

type spoor	aantal	gecoupeerd
paalkuil	10	5
greppel	72	41
spitspoor/spitbaan?	6	6
natuurlijke verstoring	8	8
totaal	96	60

Tabel 1. Overzicht van de grondsporen.

De paalkuilen zijn los verspreid in de proefsleuven in de zuidelijke strook van fase 1 aangetroffen. Met het oog op de vraagstelling zijn 10 paalkuilen gecoupeerd. Hun diepte is maximaal 20 cm in het opgravingsvlak. De vulling van de paalkuilen bestaat uit bruingrijs gevlekt zand, vaak met brokken van een podzolprofiel. Er kunnen geen (gebouw) structuren uit het sporenbeeld worden opgemaakt; vermoedelijk gaat het eerder om hekwerken van perceelsscheidingen of andere vormen van percelleringen.

De vele tientallen greppels zijn op hoofdlijnen noord-zuid en parallel aan elkaar georiënteerd, op een vrij regelmatige tussenafstand van ongeveer 6 m. De 72 greppelsporen zijn toe te kennen aan 36 individuele greppels. Met het oog op de vraagstelling zijn 41 greppelsporen gecoupeerd. Hun diepte is maximaal 68 cm in het opgravingsvlak. De vulling van de greppels is gelijkaardig aan die van de paalkuilen, en bestaat uit bruingrijs gevlekt zand, vaak met brokken van een podzolprofiel. Ook tekenden beide groepen sporen zich scherp af in het opgravingsvlak.

Figuur 3. Vlakfoto's sleuven 8 en 12.

Figuur 4. Foto's van enkele gecoupeerde grondsporen: sporen 11 en 21.

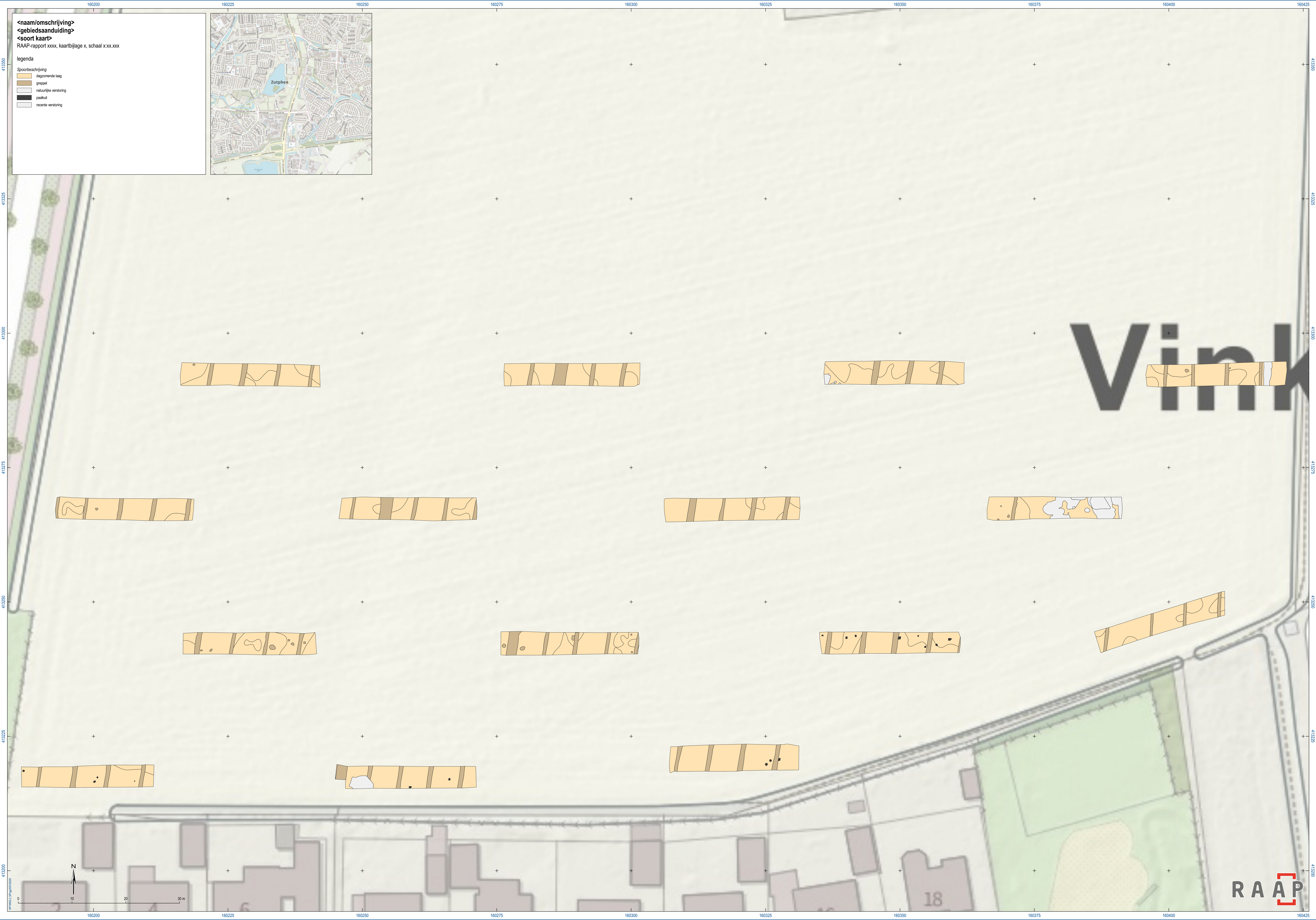
In de grondsporen zijn geen vondsten aangetroffen, maar de gevlekte vulling en scherpe aftekening van zowel de paalkuilen als de greppels wijzen op een jonge datering (Nieuwe tijd). Diverse greppels vertonen een (dunne) humeuze band aan de basisen/of spoelbanden, wat erop wijst dat ze seizoenaal of in natte perioden watervoerend waren. De brokken van een podzolprofiel boven de initiële vulling van diverse greppels geeft aan dat in elk geval een deel van de greppels na verloop van tijd is gedempt / dichtgestort. De brokken van de podzolbodem hebben over het algemeen een bruine kleur, maar lokaal zijn ook (licht)grijze vlekken herkend. Deze zijn afkomstig van een E-horizont. Deze horizont ontwikkelt zich alleen in goed ontwaterde gebieden. Het voorkomen van brokken van een E-horizont in de greppels wijst er dus op dat die in een goed ontwaterd gebied zijn aangelegd. Tevens wijst uit het voorkomen van de brokken van de podzolbodem in de paalkuilen en greppels, dat die zijn dichtgegooid voorafgaand aan de omzetting van het gebied in akkerland in (de tweede helft van) de 19^e eeuw. De greppels zijn afgebeeld op historische kaarten vanaf deze periode (www.topotijdreis.nl).

Advies

Vanwege de jonge datering van de grondsporen en het ontbreken van duidelijke bewoningssporen, wordt aanbevolen om geen nader onderzoek in het onderzoeksgebied te laten uitvoeren; het wordt dan ook weinig zinvol geacht om de proefsleuvenonderzoeken fasen 2 en 3 te laten uitvoeren.

Literatuur

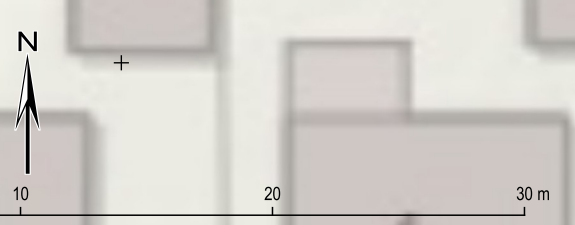
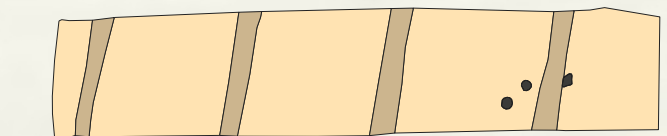
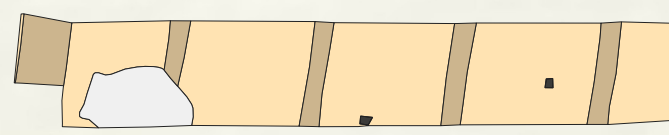
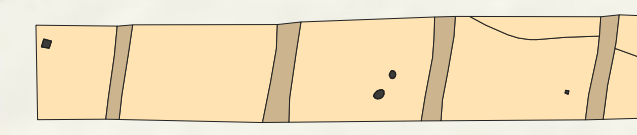
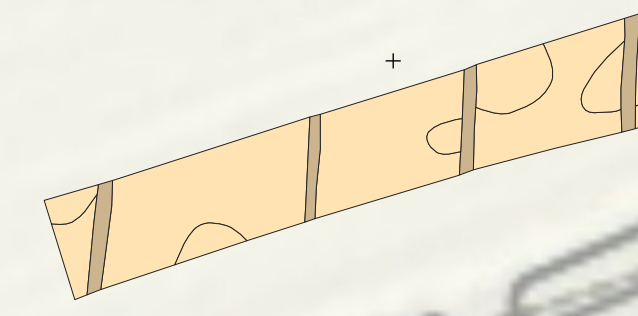
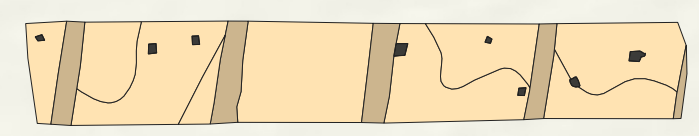
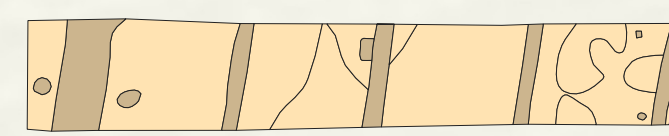
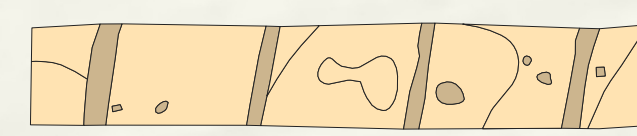
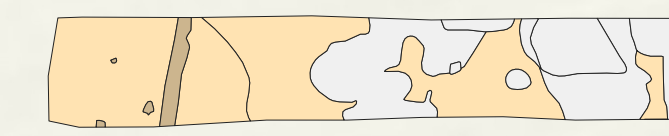
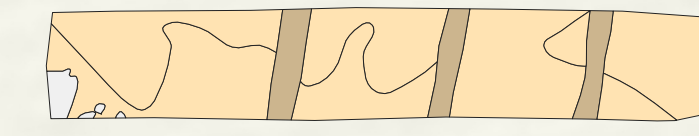
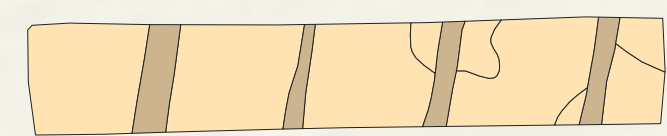
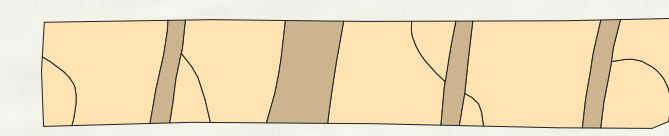
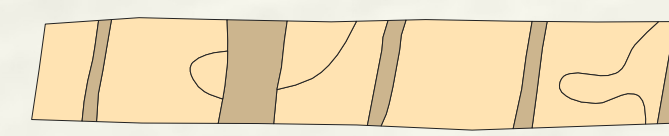
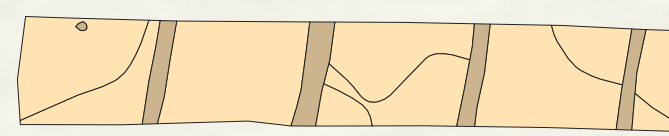
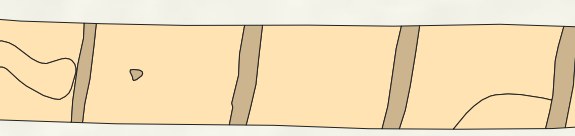
Veldhuizen, E. van, 2020. Programma van Eisen Onderzoeksgebied Vinkelse Slagen fase 2 te Vinkel, gemeente 's-Hertogenbosch. RAAP, Weesp.

<naam/omschrijving>
<gebiedsaanduiding>
<soort kaart>
RAAP-rapport xxxx, kaartbijlage x, schaal xxx:xxx

legenda

- Spoorbeschrijving
- dagomende laag
 - groppel
 - natuurlijke verstoring
 - paalkuil
 - recente verstoring

RAAP